

รายงานผลโครงการ

อบรมคุณธรรม จริยธรรม สำหรับเด็กและเยาวชน ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๒

จัดโดย

สำนักงานปลัด องค์การบริหารส่วนตำบลกะท้อ
อำเภอหนองปีเต้า จังหวัดนครศรีธรรมราช

ระหว่างวันที่ ๑๓ - ๑๔ มิถุนายน ๒๕๖๒

ณ ศาลาอเนกประสงค์ตลาดนัดวัดเขา

ม.๕ ต.กะท้อ อ.นบปีเต้า จ.นครศรีธรรมราช

รายงานผล โครงการ อบรมคุณธรรม จริยธรรม สำหรับเด็กและเยาวชน

วันที่ ๒๙ พฤษภาคม ๒๕๖๒

ณ หอประชุมโรงเรียนคงคาประธารักษ์ หมู่ที่ ๔ ตำบลกะหรอ อำเภอนบพิตำ จังหวัดนครศรีธรรมราช

๑. ชื่อโครงการ/กิจกรรม : อบรมคุณธรรม จริยธรรม สำหรับเด็กและเยาวชน

๒. ผู้รับผิดชอบโครงการ : สำนักงานปลัด องค์การบริหารส่วนตำบลกะหรอ

๓. วัน เวลา สถานที่จัดโครงการ : วันที่ ๑๓ - ๑๔ มิถุนายน ๒๕๖๒ ณ หอประชุมโรงเรียนคงคาประธารักษ์ หมู่ที่ ๔ ต.กะหรอ อ.นบพิตำ จ.นครศรีธรรมราช

๔. วัตถุประสงค์

๑) เพื่อให้ความรู้แก่เด็กและเยาวชน เรื่อง คุณธรรม จริยธรรม ความสำคัญของสถาบันพระมหากษัตริย์

๒) เพื่อให้เด็กและเยาวชนได้น้อมนำหลักธรรมคำสอนทางพระพุทธศาสนาไปปรับเปลี่ยนใช้ในการดำเนินชีวิตให้เป็นไปอย่างถูกต้อง

๓) เพื่อเป็นการส่งเสริม พัฒนา เด็กและเยาวชน ให้มีความพร้อมและความรู้เท่าทันความเปลี่ยนแปลงของสังคมปัจจุบัน

๔) เพื่อสร้างความตระหนักในการสร้างสุขภาวะทางจิต สุขภาวะทางสังคม และสุขภาวะทางทางจิตวิญญาณ หรือปัญญา โดยใช้หลักธรรมเป็นเครื่องมือในการพัฒนาคุณภาพชีวิต

๕) เพื่อปลูกจิตสำนึกให้เด็กและเยาวชน ให้ทำความดี ไม่เกี่ยวข้องกับอบายมุขอื่นใด รู้จักช่วยเหลือผู้อื่น รู้จักช่วยเหลืองานส่วนร่วม

๕. การดำเนินการโครงการ

ได้ดำเนินการจัดอบรมให้ความรู้แก่เด็กและเยาวชนที่เข้าร่วมโครงการ ทั้งทั้งบรรยาย และฝึกปฏิบัติ จำนวน ๒ วัน ในวันที่ ๑๓ - ๑๔ มิถุนายน ๒๕๖๒ ณ หอประชุมโรงเรียนคงคาประธารักษ์ หมู่ที่ ๔ ตำบลกะหรอ อำเภอนบพิตำ จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยให้ความรู้ในเรื่อง

๑) บรรยายเชิงปฏิบัติการเรื่อง : การอาราธนาศีล/กล่าวคำสมาทานศีล/กราบพระด้วยใจ

วิทยาการโดย : พระวิทยากร วัดศิลาชลเขต

การอาราธนาศีล

ศาสนพิธีทางพระพุทธศาสนาที่ซึ่งเกี่ยวข้องกับการเจริญพระพุทธานต์นั้นจะต้องมีการอาราธนาศีลและสมาทานศีลไปด้วยทุกครั้ง

อาราธนาศีลและสมาทานศีล ได้แบ่งออกเป็น ๒ ตอน คือ ตอนแรก ขอศีลจากพระ เรียกว่า การอาราธนาศีล เมื่อพระให้ศีลแล้ว รับศีล คือ รับเอาเป็นข้อปฏิบัติ เรียกว่า การสมาทานศีล

วิธีการอาราธนาศีลและการสมาทานศีล

- ๑) ก่อนอาราธนาศีล เจ้าภาพหรือประธานของงานจะจุดธูปเทียนบูชาพระรัตนตรัย
- ๒) พิธีกรหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายอาราธนาศีล จะนั่งคุกเข่าต่อหน้าประธานสงฆ์ ให้กราบแบบเบญจางคประดิษฐ์ แล้วประนมมือตั้งตัวตรง กล่าวคำอาราธนาศีล

คำอาราธนาศีล

มะยัง ภันเต วิสุง วิสุง รักขะณัตถายะ ติสระระณนะ สะหะ ปัญจะสีลานิ ยาจามะ
(คำแปล) ข้าแต่ท่านผู้เจริญ ข้าพเจ้าทั้งหลายขอศีลหา พร้อมทั้งไตรสรณคมน์ เพื่อจะแยกรักษาแต่ละข้อ

หุติยัมปิ มะยัง ภันเต วิสุง วิสุง รักขะณัตถายะ ติสระระณนะ สะหะ ปัญจะสีลานิ ยาจามะ
(คำแปล) แม้ครั้งที่สอง ข้าแต่ท่านผู้เจริญ ข้าพเจ้าทั้งหลายขอศีลหา พร้อมทั้งไตรสรณคมน์ เพื่อจะแยกรักษาแต่ละข้อ

ตติยัมปิ มะยัง ภันเต วิสุง วิสุง รักขะณัตถายะ ติสระระณนะ สะหะ ปัญจะสีลานิ ยาจามะ
(คำแปล) แม้ครั้งที่สาม ข้าแต่ท่านผู้เจริญ ข้าพเจ้าทั้งหลายขอศีลหา พร้อมทั้งไตรสรณคมน์ เพื่อจะแยกรักษาแต่ละข้อ

การสมาทานศีล

เมื่อพิธีการอาราธนาศีลเรียบร้อยแล้ว พระที่เป็นประธานสงฆ์จะหยิบตาลปัตรยกตั้งข้างหน้า แล้วกล่าวบทสวด ดังนี้

คำนโมสการพระพุทธเจ้า

นะโม ตัสสะ ภะคะวะโต อะระหะโต สัมมาสัมพุทธัสสะ
(คำแปล) ขอนอบน้อมแด่พระผู้มีพระภาคเจ้าพระองค์นั้น ซึ่งเป็นผู้ไกลจากกิเลสตรัสรู้ชอบได้โดยพระองค์เอง

เป็นบทที่แสดงความระลึกถึงพระพุทธเจ้าผู้ให้กำเนิดพระพุทธศาสนาเมื่อพระสงฆ์กล่าว ๓ จบ
ฆราวาสจึงว่าตาม ๓ จบ

๒) บรรยายให้ความรู้ เรื่อง : วัยใสเปิดใจ ใฝ่ธรรม

วิทยากรโดย : พระวิทยากร วัดศิลาชลเขต

วัยรุ่น เป็นวัยใกล้ที่จะเป็นผู้ใหญ่อันใกล้นี้ เป็นวัยที่กำลังหาเอกลักษณ์ของตัวเอง จึงจัดเป็นช่วงหัวเลี้ยวหัวต่อของชีวิตช่วงหนึ่งที่สำคัญมาก โดยเฉพาะวัยนี้ กำลัง อยากรเรียนรู้ทดลองสิ่งต่างๆ และจะให้ความสำคัญกับเพื่อนมากเป็นพิเศษ และอยากเป็นคนสำคัญในหมู่เพื่อนๆ ต้องการการยอมรับอย่างสูง หากว่าพื้นฐานทางจิตใจไม่ดี อยู่ในกลุ่มสิ่งแวดล้อมที่ไม่ดี ก็มีโอกาสดลปลัดขิตต่อชีวิตได้มาก

การปลูกฝังศีลธรรม ระเบียบวินัย ฝึกฝนอบรมตนเอง ให้รู้จักเป้าหมายที่แท้จริงของชีวิต มีโอกาสนั่งสมาธิปฏิบัติธรรม เพื่อปรับปรุงพัฒนาจิตใจให้เข้มแข็งและเบิกบาน สัมกับมัชฌิมนิเวส ให้เป็นผู้มีความคิดสร้างสรรค์ มีสติปัญญาดี บุคลิกภาพดี มีจิตใจที่สดชื่นเบิกบาน แจ่มใส อยู่เสมอ คือ สิ่ง ที่ ครู-อาจารย์ ตั้งหวังไว้ อยากให้ลูกศิษย์ได้ ติดกาย ฝังใจ ไปสร้างมงคลชีวิตแก่ตัว ครอบครัว และสังคมต่อไป

๓) บรรยายให้ความรู้ เรื่อง : มารยาทชาวพุทธ

วิทยากรโดย : พระวิทยากร วัดศิลาชลเขต

มารยาทชาวพุทธ

มารยาทชาวพุทธ หมายถึง กิริยาวาจาของผู้ที่นับถือพระพุทธศาสนาที่ถือว่าเรียบร้อยซึ่งพระพุทธศาสนามีหลักคำสอนเพื่อฝึกหัดกิริยามารยาทของชาวพุทธให้มีความงดงาม และเป็นที่ประทับใจแก่ผู้พบเห็น เช่น มารยาทเกี่ยวกับการปฏิบัติตนต่อพระสงฆ์ เป็นต้น

๑) การเข้าพบพระสงฆ์

๑) ข้อปฏิบัติก่อนเข้าพบพระสงฆ์

เนื่องจากพระสงฆ์ดำเนินชีวิตตามหลักพระธรรมวินัยอาจมีข้อห้ามบางอย่างที่เราไม่ทราบ ดังนั้นก่อนเข้าพบพระสงฆ์ควรติดต่อสอบถามข้อปฏิบัติ และควรแจ้งความประสงค์ขออนุญาตเข้าพบท่านก่อนทุกครั้ง เมื่อท่านอนุญาตจึงจะเข้าพบได้

๒) ข้อปฏิบัติเมื่อถึงที่อยู่ของพระสงฆ์

เมื่อไปถึงวัดหรือสถานที่ที่ได้นัดหมายท่านไว้ ควรคุกเข่ากราบเบญจางคประดิษฐ์ หากสถานที่นั้นมีโต๊ะหมู่บูชาประดิษฐานพระพุทธรูป ให้กราบพระพุทธรูปก่อนแล้วค่อยกราบพระสงฆ์ เสร็จแล้วนั่งพับเพียบ เก็บเท้าให้เรียบร้อย และไม่นั่งเสมอพระสงฆ์

๓) ข้อปฏิบัติขณะสนทนากับพระสงฆ์

ควรใช้คำพูดให้ถูกต้องเหมาะสมตามฐานะ หากเป็นการสนทนากับพระเถระผู้ใหญ่ ควรประณมมือพูดและรับคำพูดของท่านทุกครั้ง พูดคุยเฉพาะกิจธุระสำคัญ

๔) ข้อปฏิบัติเกี่ยวกับการเดินทางของพระสงฆ์

การเดินทางพบกับพระสงฆ์ควรหลีกเลี่ยงทางด้านขวามือของเรา หรือด้านซ้ายของพระสงฆ์ เมื่อท่านเดินมาถึงตรงหน้าควรโน้มตัวลงไหว้และรอนกว่าท่านจะเดินผ่านเลยไป จึงเดินต่อไปตามปกติ

๒) การแสดงความเคารพพระรัตนตรัย

๑) การประณมมือ หรือที่เรียกอีกอย่างหนึ่งว่า อัญชลี เป็นการกระพุ่มมือทั้งสองประณมโดยใช้ฝ่ามือประกบกัน ให้ฝ่ามือทั้งสองชิดกันตั้งไว้ระหว่างอก นิ้วมือทั้งสองชิดกัน ไม่เหยียดตรงข้างหน้า แขนทั้งสองกางออกจากลำตัวพอสมควร เหยยหน้ามองต่อสิ่งที่เคารพ ลำตัวตรง หลังไม่งอหรือน้อม

๒) การไหว้ หรือที่เรียกว่า วันทา คือ การกระพุ่มมือประณมขึ้นจรดหน้าผาก พร้อมกับก้มศีรษะเล็กน้อย หัวแม่มืออยู่ระหว่างคิ้ว ปลายนิ้วจรดหน้าผาก ไหว้แล้วลดมือลง

๓) การกราบ หรือที่เรียกว่า อภิวาท คือ การหมอบลงกับพื้นพร้อมกับกระพุ่มมือหรือประณมมือ อันเป็นกิริยาการแสดงความเคารพอ่อนน้อมถ่อมตนอย่างสูงสุด การกราบพระรัตนตรัยใช้วิธีการกราบที่พร้อมด้วยองค์ ๕ หรือ เบญจางคประดิษฐ์ อันประกอบด้วย เข่า ๒ มือ ๒ หน้าผาก ๑ จรดพื้น สำหรับผู้ชายนิยมนั่งคุกเข่า ผู้หญิงนั่งปลายเท้าจรดพื้น นั่งทับส้นเท้า

๓) การฟังพระธรรมเทศนา

การฟังพระธรรมเทศนาในวาระต่างๆ ผู้ฟังควรตั้งใจแน่วแน่มั่นคงไปตามกระแสธรรมที่กำลังฟังเพื่อจะได้ทราบในหลักธรรมที่พระสงฆ์กำลังเทศน์ และควรประนมมือขึ้น เพื่อแสดงความเคารพต่อพระธรรมและพระสงฆ์ ถ้าจำเป็นต้องลุกขึ้นในขณะที่ฟังธรรมควรยกมือไหว้ก่อนลุกขึ้นแล้วค่อยเดินออกไป

๔) การฟังเจริญพระพุทธมนต์

การเจริญพระพุทธมนต์ คือ การสวดพระสูตร หรือพระปริตร อันเป็นคำสอนของพระพุทธเจ้า แนวความคิดเรื่องการสวดพระพุทธมนต์ นอกจากจะเป็นพุทธานุสสติแล้ว ยังเชื่ออีกว่าสามารถป้องกันภัยอันตรายต่างๆ ที่จะเกิดขึ้นด้วย ด้วยเหตุนี้ การเจริญพระพุทธมนต์จึงเรียกอีกอย่างหนึ่งว่า การเจริญพระปริตร หรือสวดพระปริตร

แล้วฟังพระสงฆ์สวดเจริญพระพุทธมนต์ในงานพิธีกรรมต่างๆ ควรแสดงความเคารพโดยการประนมมือและตั้งใจฟังอย่างสงบ ไม่พูดคุยนหรือแสดงกิริยาอาการไม่เรียบร้อย

๕) การฟังสวดพระอภิธรรม

การไปร่วมงานศพควรแต่งตัวให้เกียรติแก่เจ้าภาพ ด้วยการใส่ชุดขาวดำ ไม่ควรแต่งกายด้วยเสื้อผ้าสีฉูดฉาด เมื่อถึงเวลาพระสงฆ์สวดพระอภิธรรม ควรประนมมือตั้งใจฟัง ระลึกตามด้วยมรณานุสสติ ไม่ควรพูดคุยน หยอกล้อ หรือส่งเสียงดังในระหว่างที่พระสงฆ์สวดพระอภิธรรมอยู่

๔) บรรยายเชิงปฏิบัติการ : ศีลธรรมนำสุข เติบโตจนฝึกสติ

วิทยากรโดย : พระวิทยากร วัดศิลาชลเขต

คุณธรรมเรื่องมี"น้ำใจ" ประโยชน์ต่อเด็กอย่างไร?

การอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างสงบสุข จำเป็นจะต้องเป็นผู้มีน้ำใจ มีเมตตาต่อเพื่อนมนุษย์และสรรพสิ่ง และมีน้ำใจเป็นสิ่งที่เด็กทุกคนสามารถทำได้ด้วยการเอาใจเขามาใส่ใจเรา คิดถึงผู้อื่น และแสดงต่อผู้อื่นเหมือนที่ต้องการให้คนอื่นแสดงต่อตนเอง สามารถทำดีต่อผู้อื่นได้ โดยไม่หวังสิ่งตอบแทน เป็นผู้ให้มากกว่าที่จะเป็นผู้รับ แสดงน้ำใจกับคนรอบข้าง เสียสละกำลังทรัพย์ สติปัญญา กำลังกาย และเวลา ให้แก่ผู้เดือดร้อน เท่าที่เด็กๆ จะทำได้ ดังนั้น ถ้าเด็กมีนิสัยเอื้อเฟื้อ ช่วยเหลือเกื้อกูล ให้ความรักแก่ผู้อื่น และให้ความร่วมมือช่วยเหลืออย่างสุดความสามารถด้วยความจริงใจที่มี ก็ย่อมเป็นที่รัก ที่ต้องการ เป็นคนมีคุณค่าต่อสังคม และเป็นที่ยินยอมของผู้อื่นเสมอ การเป็นคนมีน้ำใจ จะทำให้เด็กมีจิตใจที่ดีงาม เบิกบาน แจ่มใส ผิวพรรณผ่องใส มีมิตรสหายมาก ใครก็อยากคบหาสมาคมด้วย เพราะความมีน้ำใจแสดงถึงความมีเมตตา กรุณาต่อเพื่อนมนุษย์ ชีวิตก็ย่อมพบแต่ความสุข และหากเด็กทุกคนฝึกฝนตนเองให้เป็นคนมีน้ำใจ สังคมของเราจะเป็นสังคมที่น่าอยู่ ที่มีแต่ความสันติสุขโดยแท้

พ่อแม่ ผู้ปกครองจะส่งเสริมคุณธรรมพื้นฐานเรื่องมีน้ำใจให้ลูกอย่างไร?

ในการดำเนินชีวิต เราทุกคนไม่ควรประมาท สร้างศัตรู แบ่งพรรคแบ่งพวก ต่อสู้ แกร่งแย่งชิงดีกัน แต่ควรที่จะสร้างความสัมพันธ์ที่ดีต่อเพื่อนมนุษย์ด้วยกัน มีความน้ำใจโอบอ้อมอารี และมีความเมตตา กรุณาต่อสัตว์ทั้งหลาย โดยเฉพาะเมื่อเกิดมาในครอบครัวเดียวกัน เราทุกคนควรมีความรัก มีเมตตา กรุณา ช่วยเหลือเกื้อกูลกัน และพัฒนาชีวิตของเราทุกคนให้มีความสุขพ่อแม่ ผู้ปกครองจึงควรส่งเสริมคุณธรรมพื้นฐานเรื่องมีน้ำใจให้ลูก ด้วยการเลี้ยงดูจากพ่อแม่ ด้วยความรัก ความเมตตา สิ่งที่มีคุณค่ามากที่สุดในชีวิต คือ ความรัก

ความรักที่หมายถึง ความปรารถนาดี เอื้ออาทรต่อกัน รักได้อย่างไม่มีเงื่อนไข การเลี้ยงดูในวัยเด็กเล็ก จะมีผลต่อการกำหนดนิสัย พฤติกรรมของลูกในเวลาต่อมา เด็กที่ได้รับความรักที่พอเหมาะพอดีจากพ่อแม่ จะเป็นปัจจัยสำคัญที่สุด ที่จะช่วยให้ลูกเติบโตขึ้นอย่างมีความสุข มีความรู้สึกอบอุ่น มีความมั่นคงทางอารมณ์ และรู้สึกปลอดภัย เมื่อได้รับความรัก ความรักจึงจะทำให้ลูกมีจิตใจที่สมบูรณ์ สอนให้ลูกเป็นที่รักของคนอื่น ด้วยการประพฤติตามหลักสังคหวัตถุ ๔ ประการ คือ มีน้ำใจ เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ โอบอ้อมอารี มีแต่ความปรารถนาดีต่อกัน มีปิยวาจา พุทธิ พุทธิไพเราะ ช่วยเหลือเกื้อกูลต่อผู้อื่น ทำประโยชน์ช่วยเหลือสังคม และวางตนเสมอต้นเสมอปลาย ถ้าพ่อแม่สอนให้ลูกประพฤติตนตามนี้ได้ ก็จะเป็นการสร้างเหตุปัจจัยที่ดีให้ลูกสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุข สอนให้ลูกมอบน้ำใจให้ผู้อื่น ด้วยคำพูดเพราะๆ สุภาพ อ่อนหวานกับทุกคน เป็นผู้มีความรยาทดี รู้จักทักทายไหว้ สวัสดิ์ ผู้ใหญ่อย่างเหมาะสม รู้จักดูแลตัวเอง ความเป็นระเบียบเรียบร้อย เก็บเสื้อผ้า ของเล่น ของใช้ของตัวเอง สามารถจัดเก็บที่นอน เครื่องนอนของตัวเองได้ ช่วยทำงานบ้าน กวาดบ้าน ถูบ้าน ล้างจาน รดน้ำต้นไม้ ช่วยล้างรถ รักษาความสะอาดของห้องน้ำ ด้วยการใช้ห้องน้ำอย่างระมัดระวัง ดูแลให้สะอาดเรียบร้อยก่อนออกจากห้องน้ำ ช่วยดูแลความสะอาดถังขยะ บริเวณในบ้านและนอกบ้าน มีน้ำใจที่จะเป็นผู้บริการผู้ใหญ่ในบ้าน เช่น รินน้ำให้ ยกอาหาร-ของว่างบริการผู้ใหญ่ เล่นกับน้อง ช่วยดูแลน้อง สอนน้อง อ่านหนังสือ ทำงานต่างๆ เป็นต้น แสดงความห่วงใย คลายทุกข์ให้ผู้อื่น ด้วยการรู้จักชวนพูดคุย ปลอบใจ เป็นเพื่อน และแบ่งปันสิ่งของต่างๆ ทั้งความรู้ คำพูด กำลังงาน ร่วมเผชิญและแก้ปัญหา สอนให้ลูกรู้จักจัดการกับความโกรธ ด้วยการเจริญเมตตาภาวนา เมตตาเป็นความรัก ความปรารถนาดีให้ผู้อื่นมีความสุข หากพ่อแม่หมั่นอบรมจิตของลูกให้เมตตาตั้งขึ้นในจิตใจได้ จิตใจก็จะพ้นจากโทสะพยาบาท พ่อแม่ควรสอนให้ลูกพิจารณาว่า ตัวเรารักสุขเกลียดทุกข์ฉันทใคร่คนอื่น สัตว์อื่นก็รักสุขเกลียดทุกข์ฉันทนั้น ผู้ที่จะแผ่เมตตาได้ จะต้องทำใจตัวเองให้มีเมตตาก่อน คือ ทำจิตใจตัวเองให้อ่อนโยน สงบ เย็น แล้วจึงแผ่เมตตาแก่ผู้อื่น วิธีปฏิบัติ คือ น้อมเข้ามาที่ลมหายใจ ถึงแม้ใครจะทำอะไรผิดจริงๆ ผิดมากขนาดไหน ก็ไม่ต้องคิดว่า ใคร หรือ อะไร ไม่ดี ให้เริ่มต้นด้วยการปรับทำนองให้สบาย หยุดคิด ทำใจสบาย หายใจสบายๆ ด้วยการหายใจเข้าลึกๆ หายใจออกยาวๆ น้อมเข้าไปอยู่กับลมหายใจ เอาลมหายใจเป็นที่พึ่ง ตั้งสติสัมปชัญญะ มีความรู้สึกตัวทั่วถึงลมหายใจ ปรับลมหายใจสบายๆ หายใจเข้าสบาย หายใจออกสบาย พร้อมกับระลึกถึงปิตุสุข หายใจเข้าสบาย มีปิตุสุข สบายใจ สุขใจ หายใจออกสบาย มีปิตุสุข สบายใจ สุขใจ จะทำให้ปล่อยวางความโกรธได้เร็วขึ้น สามารถให้อภัย ไม่ผูกใจเจ็บ เอาสติปัญญาต่อสู้กับอารมณ์ตัวเอง ให้มีความสุขพอใจ มีความสุขในการแก้ปัญหา แก้อารมณ์ของตน พิจารณาธรรมชาติของความโกรธ ตามสติกำลังของตัวเอง เมื่อเข้าใจดีแล้ว จึงปล่อยวางความรู้สึกโกรธ ตั้งสติที่ท้อง หายใจออกยาวๆ สบายๆ หายใจเข้าตามปกติ จะช่วยให้ผ่อนคลาย กายเย็น ใจเย็น อารมณ์สบาย และมีความสุขสบายใจ

๕) บรรยายให้ความรู้ เรื่อง : คนสำคัญในชีวิต/ตามรอยธรรมของพ่อแห่งแผ่นดิน

วิทยากรโดย : พระวิทยากร วัดศิลาชลเขต

ตามรอยธรรมพ่อของแผ่นดิน

"เศรษฐกิจพอเพียง"

เป็นปรัชญาชี้ถึงแนวการดำรงอยู่และปฏิบัติตนของประชาชนในทุกระดับ ตั้งแต่ระดับครอบครัว ระดับชุมชน จนถึงระดับรัฐ ทั้งในการพัฒนาและบริหารประเทศให้ดำเนินไปใน "ทางสายกลาง" โดยเฉพาะการพัฒนาเศรษฐกิจเพื่อให้ก้าวทันต่อโลกยุคโลกาภิวัตน์

"เศรษฐกิจพอเพียง" หมายถึง

ความพอประมาณ ความมีเหตุผล รวมถึงความจำเป็นที่จะต้องมีระบบภูมิคุ้มกันในตัวที่ดีพอสมควร ต่อการมีผลกระทบใด ๆ อันเกิดจากการเปลี่ยนแปลง ทั้งภายนอกและภายใน ทั้งนี้จะต้องอาศัยความรอบรู้ ความรอบคอบ และความระมัดระวังอย่างยิ่งในการนำวิชาการต่างๆ มาใช้ในการวางแผน และดำเนินการทุกขั้นตอน และขณะเดียวกันจะต้องเสริมสร้างพื้นฐานจิตใจของคนในชาติ โดยเฉพาะเจ้าหน้าที่ของรัฐ นักทฤษฎี และนักธุรกิจในทุกระดับ ให้มีสำนึกในคุณธรรม ความซื่อสัตย์สุจริต และให้มีความรอบรู้ที่เหมาะสม ดำเนินชีวิตด้วยความอดทน ความเพียร มีสติปัญญาและความรอบคอบ เพื่อให้สมดุลและพร้อมที่จะรองรับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว และกว้างขวางทั้งด้านวัตถุ สังคม สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรมจากโลกภายนอกได้เป็นอย่างดี

"ตามรอยพ่อหลวงของแผ่นดิน พออยู่ พอกินและพอเพียง"

สื่อการประกอบการเรียนรู้ เรื่องตามรอยพ่อของแผ่นดิน พออยู่ พอกินและพอเพียง เป็นสื่อการเรียนรู้ การสอน ที่เชื่อมโยงการดำรงชีวิตประจำวันของนักเรียน สารการเรียนรู้ ของ ๘ กลุ่มสาระการเรียนรู้ เนื่องจากผู้จัดทำมีความเห็นว่า ในการดำรงชีวิตประจำวันของเรานี้ไม่ได้ใช้วิชาใด วิชาหนึ่งเท่านั้น

การแก้ปัญหาหรือการดำเนินชีวิตนั้น เป็นการเรียนรู้ แบบบูรณาการความรู้ เชื่อมทุกสาขาวิชา ดังนั้น การเรียนรู้ การดำรงชีวิตแบบเศรษฐกิจพอเพียง จึงไม่ใช่การเรียนแบบแยกวิชา แต่เป็นการเรียนรู้ที่บูรณาการชีวิตจริง เนื้อหาในสื่อจึงเป็นเนื้อหาจากชีวิตประจำวันของนักเรียน โดยเริ่มตั้งแต่

- การเตรียมตัวไปโรงเรียนแบบ เศรษฐกิจพอเพียง
- การรับประทานอาหาร แบบ เศรษฐกิจพอเพียง
- การไปโรงเรียน แบบ เศรษฐกิจพอเพียง
- การเรียนรู้ที่โรงเรียน แบบ เศรษฐกิจพอเพียง
- การทำงานบ้านของคุณแม่ แบบ เศรษฐกิจพอเพียง
- การช่วยเหลือครอบครัว แบบ เศรษฐกิจพอเพียง
- การเก็บออม แบบ เศรษฐกิจพอเพียง

๖) กิจกรรม : “มาลาบูชาครู”

วิทยากรโดย : พระวิทยากร วัดศิลาชลเขต

มาลาบูชาครู

- มาลาบูชาครู คือ การแสดงออกถึงความเป็นผู้อ่อนน้อมถ่อมตนและมีความกตัญญู กตัญญูต่อพระศาสนา พระรัตนตรัย คือ พระพุทฺธ พระธรรม พระสงฆ์ สิ่งใดเราเคยล่วงเกินพระรัตนตรัย อาจจะล่วงเกินด้วยกาย ด้วยวาจา ด้วยใจ เราก็ตอบโอสถกรรม และกระทำการบูชาคุณพระรัตนตรัย ได้เป็นที่พึง ที่ยึดเหนี่ยวให้แก่เรา

- องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเมื่อตรัสรู้เองโดยชอบแล้ว ได้ประกาศพระศาสนา ประกาศหลักธรรมคำสอนอันเป็นสัจธรรม เราผู้ศึกษาหลักธรรมคำสอนของพระองค์และนำมาปฏิบัติ หลักธรรมคำสอนนั้นเราก็มักเรียกว่า พระธรรม น้อมนำมาปฏิบัติ เพราะการที่เราได้ปฏิบัติตามหลักคำสอนขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เราจึงเป็นผู้ห่างไกลจากบ่วงของมาร ไม่ถูกมารมากระทำร้าย

- มาร คือ กิเลสทั้งหลาย มาร คือ ปากทางความหายนะ เพราะการที่เราได้ประพฤติปฏิบัติตามหลักธรรมคำสอน เราจึงไม่ไปตกอยู่ในวังวนของอบาเบมุข ไม่ไปกินเหล้า ไม่เล่นการพนัน ไม่ประพฤติผิดในกาม คุณ ไม่ประพฤติไปในทางที่จะชักนำตนเองไปสู่ความวิบัติ เมื่อเราประพฤติตามหลักธรรมคำสอนขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า

- ชีวิตพวกเราก็มีแต่ความดีงามมีแต่ความเจริญ ไม่ตกอยู่ในภาวะของความเร่าร้อนคนบางคนเกิดมาในโลกนี้ชีวิตอยู่ในความเร่าร้อน อยู่ในความทุกข์ แร้นแค้นแสนสาหัส เพราะการประพฤติผิดจากทำนองคลองธรรม ชีวิตจึงมีแต่ความทุกข์ระทม ทุกข์เพราะความไม่รู้สัจธรรม ทุกข์เพราะความไม่รู้ ไม่รู้ตามเป็นจริงจึงเกิดทุกข์ขึ้นมา แต่ถ้าเรามีสติปัญญารู้ตามความเป็นจริง เราก็ไม่ทุกข์ไม่ร้อน ไม่ทรมานทรมาย สรรพสิ่งทุกสรรพสิ่งล้วนอนิจจังเกิดขึ้น ตั้งอยู่ดับไป เปลี่ยนแปลงไป ไม่มีอะไรที่มันจะมั่นคง สิ่งนั้นดี สิ่งนี้ดี แต่จงฝากชีวิตของเราไว้กับความดี จงทำความดี จงทำความดี เชื่อมั่นในความดีที่พวกเราได้ทำ เชื่อมั่นในศีลที่พวกเรารักษามาไว้แล้ว เชื่อมั่นในกฎของความเป็นจริง คือ

- กฎแห่งความเป็นธรรม คือ กฎแห่งกรรมว่าทำดีย่อมได้ดี ทำชั่วย่อมได้รับผลแห่งกรรมชั่ว นี่คือ คุณของพระรัตนตรัย ใครผู้ประพฤติปฏิบัติตาม ก็จะมีคุณเจริญ เราก็เคารพบูชา นอกจากบูชาคุณพระรัตนตรัยแล้วเราก็มองบูชาคุณของมารดา บิดา ตอบแทนบุญคุณมารดา บิดา ต้องบูชาคุณมารดา บิดา แล้วก็บูชาคุณที่สาม คือ ที่เราได้ถวายทานที่สาม คุณของพระมหากษัตริย์ พระมหากษัตริย์ทุกพระองค์ทรงเป็นจอมทัพไทย เป็นแม่ทัพไทย พระมหากษัตริย์ทุกพระองค์ ตั้งแต่โบราณกาล ทรงปกป้องผืนแผ่นดิน จนถึงทุกวันนี้ มาเป็นสยามประเทศ จนเป็นไทยทุกวันนี้ เราจึงต้อง เคารพบูชาคุณของพระมหากษัตริย์

๗) กิจกรรม : “เพื่อนสนิทมิตรแท้” / ขอขมาพระอาจารย์ / อธิษฐานจิตเพื่อชีวิตใหม่

วิทยาการโดย : พระวิทยากร วัดศิลาชลเขต

ลักษณะของมิตรที่ดี

มิตรแท้ ๔

เพื่อนตาย เพื่อนที่คอยช่วยเหลือเพื่อนอย่างจริงใจโดยไม่หวังสิ่งใดตอบแทน เป็นมิตรที่หวังดี มีสิ่งดี ๆ ให้กันด้วยความจริงใจ

๑.มิตรมีอุปการะ คอยคุ้มครองป้องกันเพื่อนของตน ทั้งเป็นที่พึ่งของเพื่อนได้ และเพื่อนก็พึ่งได้

- ป้องกันเพื่อนผู้ประมาท

- ป้องกันทรัพย์สมบัติของเพื่อนผู้ประมาท

- เมื่อมีภัยเป็นที่พึ่งพำนักได้

- เมื่อมีธุระ ช่วยออกทรัพย์ให้เกินกว่าที่ออกปาก

แม้แต่ชีวิตเรายังสละได้

๒.มิตรร่วมสุขร่วมทุกข์ เพื่อนสนิทเหมือนญาติ ไว้วางใจกัน คอยช่วยเหลือเกื้อกูล

- บอกความลับแก่เพื่อน ต่างฝ่ายต่างเผยความลับของตนแก่เพื่อน ถ้าความลับนั้นมีจุดอ่อนหรือปมด้อยก็ช่วยกันแก้ไข และ เป็นการให้ความไว้วางใจซึ่งกันและกัน

- ปิดความลับของเพื่อน ไม่ให้ผู้อื่นรู้

- ไม่ละทิ้งยามวิบัติ เมื่อเวลาที่เพื่อนตกทุกข์ได้ยากก็คอยช่วยเหลือไม่ละทิ้ง

- แม้ชีวิตก็อาจสละแทนได้

๓.มิตรแนะนำประโยชน์ เพื่อนที่คอยแนะนำแต่ในทางที่ดี มีลักษณะเหมือนครู

-ห้ามไม่ให้ทำชั่ว

-แนะนำให้ทำแต่ความดี

-ให้ฟังในสิ่งที่ยังไม่เคยทำ

-บอกไปสู่อนาคตอันสดใส ด้วยการแสวงหาความรู้หรือปัญญา

๔.มิตรมีความรักใคร่ ได้แก่ เพื่อนประเภทสหาย มีลักษณะสำคัญ ๔ ประการคือ

-ทุกข์ ทุกข์ ด้วย or ไม่ยินดีด้วยความเสื่อมของเพื่อน

-สุข สุข ด้วย or ยินดีด้วยความเจริญของเพื่อน

-โต้เถียงผู้ที่ติเตียนเพื่อน หมายถึง เมื่อเห็นคนอื่นติเตียนเพื่อนของเรา ไม่ว่าต่อหน้าและลับหลัง ก็ช่วยพูดจาชี้แจงให้เข้าใจซึ่งกันและกัน เพื่อนไม่ให้เพื่อนเสียหาย

-รับรองคนพูดสรรเสริญเพื่อน หมายถึง เมื่อเห็นคนพูดจาชมเชยเพื่อนก็พูดจาสนับสนุน

มิตรเทียม ๔

๑.คนปกอลอก คนประเภทนี้ไม่ใช่มิตรแต่แสดงตัวว่าเป็นมิตร ซึ่งหวังผลประโยชน์จากคนที่คบด้วย

-คิดเอาแต่ได้ฝ่ายเดียว

-เป็นคนเสียให้น้อย แต่คิดเอาให้ได้มาก

-มีภัยเห็นแก่ตัวไม่ยอมช่วยเหลือใคร แต่เมื่อตนประสบปัญหาแล้วจึงมาแกล้งแสดงตัวเป็นมิตร

-เป็นคนคบเพื่อนเพราะเห็นแก่ประโยชน์ของตัว

๒.คนดีแต่พูด พูดในสิ่งที่ไม่เป็นประโยชน์

-เก็บของล่วงแล้วมาปราศรัย(พูด) คือ พวกที่คอยเรียกร้องความสนใจ ส่วนใหญ่แล้วจะเอาเรื่องที่เกิดขึ้นในอดีตมาพูด

-อ้างเอาของที่ยังไม่มีมาปราศรัย คือ พวกที่ชอบพูดในเรื่องของอนาคต พูดในทำนองการพยากรณ์ ทำตัวเป็นผู้รอบรู้

-สงเคราะห์ด้วยสิ่งที่หาประโยชน์มิได้ คือ ถ้าช่วยเหลือคนที่คบกันอยู่ก็จะช่วยเหลือแบบเล่น ให้สิ่งที่ไม่เป็นประโยชน์

-ออกปากฟังมิได้ เมื่อเพื่อนต้องการฟังเพราะมีความเดือดร้อนบางอย่าง ก็บ่ายเบี่ยงแบ่งรับแบ่งสู้

๓.คนหัวประจบ เป็นคนที่คอยตามใจเพื่อน ให้เพื่อนเป็นผู้นำส่วนตนนั้นทำตัวเป็นผู้ตาม เพราะหวังผลประโยชน์ไม่ว่าสิ่งใดก็สิ่งหนึ่ง

อธิษฐานจิตเพื่อชีวิตใหม่

การอธิษฐานจิตดังกล่าวนี้ แทบจะเห็นกันอยู่เสมอๆ ทุกครั้งที่ปุณฺณคนส่วนใหญ่มีอธิษฐานกัน แต่ขอให้รู้ว่า การอธิษฐานเช่นนี้ เรียกว่า “การอธิษฐานด้วยตัณหา” ไม่ใช่เป็นการอธิษฐานที่ดีที่สุด เพราะคนที่ตั้งจิตอธิษฐานดังกล่าวนี้ เป็นอธิษฐานที่เจือด้วยกิเลส อยากได้ใคร่มีเพราะเป็นอำนาจของความโลภ เพื่อหวังในลาภ ยศ สรรเสริญ สุข เพื่อสนองอวดตาของกิเลสของตนเองจึงไม่ได้เชื่อว่าเป็นการอธิษฐานที่ดีเลิศเพราะขึ้นชื่อว่ากิเลส ย่อมมีความมัวหมองในจิตแต่การอธิษฐานอย่างไรจึงเชื่อว่าเป็นการอธิษฐานที่ดีที่สุด การอธิษฐานที่ดีเลิศ คือ “การอธิษฐานด้วยปัญญา”

ปัญญาคือการรู้แจ้งแทงตลอดในกลไกของเหตุผลของสรรพสิ่งนั้นๆ ผู้ที่เข้าใจชีวิตตามแนวทางคำสอนของพระพุทธองค์จะเห็นความจริงของสรรพสิ่งทั้งหลาย ว่าทุกอย่างล้วนเป็นมายา เพราะชีวิตและธรรมชาติทั้งหลายอยู่ภายใต้กฎไตรลักษณ์

- ทุกสิ่งล้วนไม่ยั่งยืน
- ทุกสิ่งล้วนเป็นทุกข์
- และทุกสิ่งใช่ตัวตน

แต่ผู้มีปัญญาน้อย หรือ ปัญญาทุพล คือผู้ที่ไม่ได้เข้าใจหลักความจริงสากลของธรรมชาติจึงเกิดความไม่รู้ หรือ อวิชชา และ ประทุษร้ายไปทางบุญบ้าง บาบบ้าง และต้องวนเวียนเกิดเวียนตายเสพทุกข์ สุขไปตามแรงกรรม

ผู้ที่เห็นภัยในวัฏฏะ ผู้นั้นจึงขึ้นชื่อว่า ผู้มีปัญญาได้เห็นความจริงของมายาการจึงไม่ปรารถนาต้องมาพบกับความแปรปรวนของทุกข์และสุขในสังสารวัฏฏ์อีกต่อไป จึงได้หมั่นทำบุญแล้วอธิษฐานจิตเพื่อจะไม่มาเกิดอีก จึงเรียกว่า การอธิษฐานด้วยปัญญา

ส่วนการอธิษฐานด้วยตัณหา เพราะเกิดจากความไม่เข้าใจในความจริงของสรรพสิ่งของผู้นั้นจึงยึดติดในกิเลสและอุปทาน จึงทำไปด้วยอำนาจของกิเลสที่หวังในลาภ ยศ สรรเสริญ สุขในทางโลกแม้จะได้สิ่งที่ต้องการมา แต่ก็ไม่อาจอยู่กับผู้นั้นได้นานเพราะความแปรปรวนของสรรพสิ่ง และยิ่งเป็นการเพิ่มภพชาติให้มากขึ้น และทุกข์ก็ตามมามากขึ้นตามภพชาติที่เกิด

ดังนั้นการอธิษฐานเพื่อให้เกิดในครอบครัวผู้มีสัมมาทิฐิ เป็นเครื่องช่วยให้เราดำเนินชีวิตในทางที่ถูกต้องเพราะสัมมาทิฐิหรือความเห็นที่ถูกต้อง หรือความเข้าใจธรรมที่ถูกต้อง เป็นประตูด่านแรกแห่งการเดินทาง สู่ทางพ้นทุกข์ สัมมาทิฐิจึงเป็นประธานของ มรรค ๘ นั้นเองเมื่อมีสัมมาทิฐิ แล้วสัมมาสังกัปปะ สัมมาวาจา และอื่นๆจะตามมา

การอธิษฐานเพื่อให้ได้พบพระพุทธศาสนาเป็นสิ่งที่ประเสริฐมาก คำสอนของพระพุทธองค์ เป็นเครื่องชี้ทางให้เราพ้นทุกข์ได้ การได้ฟังธรรมที่ถูกต่อนั้นเป็นสิ่งที่มีความที่สุดของการเดินทางสู่การพ้นทุกข์ เพราะ แม้เราจะได้พบพระพุทธศาสนา แต่หากได้ฟังธรรมมาผิดๆ จะทำให้เราเดินผิดทางได้ ได้พบกัลยาณมิตร ชี้ทางสว่างให้แก่ข้าพเจ้าการได้พบกัลยาณมิตรหรือผู้รู้ธรรมพระพุทธองค์ทรงตรัสว่าเป็นมงคลสูงสุดของชีวิต เพราะกัลยาณมิตรจะคอยแนะนำทางที่ถูกที่ควรให้เรา

๖. ผู้เข้าร่วมโครงการ

- เด็กและเยาวชน	จำนวน ๑๔๐ คน
- ผู้บริหาร	จำนวน ๑ คน
- เจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบ	จำนวน ๒ คน

๗. งบประมาณที่ใช้ดำเนินการ

- ๑) ค่าสมนาคุณวิทยากร
 - ค่าสมนาคุณพระวิทยากรบรรยาย จำนวน ๖ ชั่วโมง ๆ ละ ๖๐๐ บาท
เป็นเงิน ๓,๖๐๐ บาท
 - ค่าสมนาคุณพระวิทยากรบรรยายเชิงปฏิบัติการประจำกลุ่ม จำนวน ๒ คน จำนวน ๒ กลุ่ม ๆ ละ ๑ คน จำนวน ๒ ชั่วโมง ๆ ละ ๖๐๐ บาท
เป็นเงิน ๒,๔๐๐ บาท
- ๒) ค่าอาหารกลางวัน (ข้าวกล่อง)
(สำหรับผู้เข้าอบรม ๑๔๐ คน ๆ ละ ๕๐ บาท จำนวน ๒ มื้อ)
เป็นเงิน ๑๔,๐๐๐ บาท
- ๓) ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม เป็นเงิน ๑๔,๐๐๐ บาท
(สำหรับผู้เข้าอบรม ๑๔๐ คน ๆ ละ ๒๕ บาท จำนวน ๔ มื้อ)
- ๔) ค่าป้ายไวนิลโครงการ จำนวน ๑ ป้าย ขนาด ๑.๕ x ๓.๐ เมตร เป็นเงิน ๙๐๐ บาท
- ๕) ค่าอุปกรณ์เครื่องเขียน ประกอบด้วย สมุด, ปากกา จำนวน ๑๔๐ ชุด ๆ ละ ๑๔ บาท
เป็นเงิน ๑.๙๖๐ บาท

๘. ผลการประเมินโครงการ / กิจกรรม

- ๑) จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม
ผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน ๑๓๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๙๕ ของผู้เข้าร่วมโครงการทั้งหมด ๑๔๐ คน
 - ๒) ผลการประเมินโครงการ / กิจกรรม
 - ๒.๑) ความพึงพอใจที่มีต่อการจัดโครงการ อบรมคุณธรรม จริยธรรม สำหรับเด็กและเยาวชน
- การวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็น เกี่ยวกับความพึงพอใจที่มีต่อโครงการ อบรมคุณธรรม จริยธรรม สำหรับเด็กและเยาวชน ซึ่งในแต่ละหัวข้อให้ระดับความคิดเห็น ๕ ระดับ คือ

● มากที่สุด	=	๕ คะแนน
● มาก	=	๔ คะแนน
● ปานกลาง	=	๓ คะแนน
● น้อย	=	๒ คะแนน
● น้อยที่สุด	=	๑ คะแนน

โดยนำมาวิเคราะห์หาค่าร้อยละ และค่าเฉลี่ยโดยคะแนนเฉลี่ยนำมาแปลความหมายตามเกณฑ์ ดังนี้

คะแนนเฉลี่ยระหว่าง ๔.๕๐ – ๕.๐๐	หมายถึง มากที่สุด
คะแนนเฉลี่ยระหว่าง ๓.๕๐ – ๔.๔๙	หมายถึง มาก
คะแนนเฉลี่ยระหว่าง ๒.๕๐ – ๓.๔๙	หมายถึง ปานกลาง
คะแนนเฉลี่ยระหว่าง ๑.๕๐ – ๒.๔๙	หมายถึง น้อย
คะแนนเฉลี่ยระหว่าง ๑.๐๐ – ๑.๔๙	หมายถึง น้อยที่สุด

รายการ	ระดับความพึงพอใจ						
	๕	๔	๓	๒	๑	ค่าคะแนน เฉลี่ย $\bar{X}$	ระดับ ความพึง พอใจ
๑.สถานที่ในการจัดโครงการมีความเหมาะสมในระดับใด	๙๔	๓๗	๒	๐	๐	๔.๖๕	มากที่สุด
๒.เวลาในการจัดโครงการ	๘๙	๔๑	๓	๐	๐	๔.๕๘	มากที่สุด
๓.ความน่าสนใจของการฝึกอบรม	๑๐๕	๒๓	๕	๐	๐	๔.๖๔	มากที่สุด
๔.ความรู้ที่สามารถนำไปปรับใช้กับการดำรงชีวิตประจำวันในระดับใด	๑๐๘	๒๕	๐	๐	๐	๔.๘๑	มากที่สุด
๕.ควรจัดให้มีโครงการในลักษณะแบบนี้อีกในระดับใด	๑๑๒	๑๗	๔	๐	๐	๔.๗๒	มากที่สุด
รวม						๔.๖๘	มากที่สุด

สรุป

๑. ความพึงพอใจที่มีต่อโครงการ อบรมคุณธรรม จริยธรรม สำหรับเด็กและเยาวชน คือ ความรู้ที่สามารถนำไปปรับใช้กับการดำรงชีวิตประจำวันได้ อยู่ในระดับ**มากที่สุด** มีค่าระดับ **๔.๘๑**

๒. ความพึงพอใจที่มีต่อโครงการ อบรมคุณธรรม จริยธรรม สำหรับเด็กและเยาวชนมากที่สุดลงมา คือ ควรจัดให้มีโครงการในลักษณะแบบนี้อีก ซึ่งอยู่ในระดับ**มากที่สุด** มีค่าระดับ **๔.๗๒**

๓. ความพึงพอใจที่มีต่อโครงการ อบรมคุณธรรม จริยธรรม สำหรับเด็กและเยาวชนมากที่สุดลงมา คือ สถานที่ในการจัดโครงการมีความเหมาะสม ซึ่งอยู่ในระดับ**มากที่สุด** มีค่าระดับ **๔.๖๕**

๔. ความพึงพอใจที่มีต่อโครงการ อบรมคุณธรรม จริยธรรม สำหรับเด็กและเยาวชนมากที่สุดลงมา คือ ความน่าสนใจของการฝึกอบรม ซึ่งอยู่ในระดับ**มากที่สุด** มีค่าระดับ **๔.๖๔**

๕ . ความพึงพอใจที่มีต่อโครงการ อบรมคุณธรรม จริยธรรม สำหรับเด็กและเยาวชนมากที่สุดลดลง มา คือ เวลาในการจัดโครงการ ซึ่งอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าระดับ ๔.๕๘

สรุป : ความพึงพอใจที่มีต่อการจัดโครงการ อบรมคุณธรรม จริยธรรม สำหรับเด็กและเยาวชน ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าระดับ ๔.๖๘ คิดเป็นความพึงพอใจใน ร้อยละ ๙๒.๖๐
 $(๔.๕๗ \times ๑๐๐) = ๙๒.๖๐ \%$

๕

สำนักงานปลัด องค์การบริหารส่วนตำบลกะหรอ ร่วมมือ กับโรงเรียนในเขตพื้นที่ตำบลกะหรอ ได้ ดำเนินการตามวัตถุประสงค์ของโครงการ ถือว่าประสบความสำเร็จเรียบร้อยด้วยดี จากความร่วมมือทุกฝ่าย

(ลงชื่อ) ผู้รายงานผลโครงการ

(นางวรรณวิมล กุหลาววัง)

ตำแหน่ง นักพัฒนาชุมชน

ภาคผนวกแนบท้าย

- ๑) ภาพประกอบการจัดกิจกรรม/โครงการ
- ๒) สำเนารายละเอียดโครงการและกำหนดการ
- ๓) สำเนาคำสั่งแต่งตั้งเจ้าหน้าที่รับผิดชอบการจัดงานโครงการ
- ๔) สำเนารายชื่อผู้เข้าร่วมโครงการ
- ๕) สำเนาหนังสือส่งต่าง ๆ

ประมวลภาพกิจกรรม
โครงการ อบรมคุณธรรมจริยธรรม สำหรับเด็กและเยาวชน
วันที่ ๑๓-๑๔ มิถุนายน ๒๕๖๒

วันแรก (๑๓ มิถุนายน ๒๕๖๒)

- ลงทะเบียนเข้ารับการฝึกอบรม

- พิธีเปิดโครงการ

- พิธีเปิด โดย นายภานุ อุ่ทองคำ รองนายก อบต.กะทกร

บรรยายเชิงปฏิบัติการเรื่อง : การอาราธนาศีล/กล่าวคำสมาทานศีล/กราบพระด้วยใจ
วิทยากรโดย : พระวิทยากร วัดศิลาชลเขต

บรรยายให้ความรู้ เรื่อง : วัยใสเปิดใจ ไร้ธรรม

วิทยากรโดย : พระวิทยากร วัดศิลาชลเขต

บรรยายให้ความรู้ เรื่อง : มารยาทชาวพุทธ

วิทยากรโดย : พระวิทยากร วัดศิลาชลเขต

บรรยายเชิงปฏิบัติการ : ศิลธรรมนำสุข เดินจงกรมฝึกสติ

วิทยากรโดย : พระวิทยากร วัดศิลาชลเขต

วันที่สอง (๑๔ มิถุนายน ๒๕๖๒)

- ลงทะเบียนเข้ารับการฝึกอบรม

บรรยายให้ความรู้ เรื่อง : คนสำคัญในชีวิต/ตามรอยธรรมของพ่อแห่งแผ่นดิน
วิทยากรโดย : พระวิทยากร วัดศิลาชลเขต

กิจกรรม : “มาลาบูชาครู”

วิทยากรโดย : พระวิทยากร วัดศิลาชลเขต

กิจกรรม : “เพื่อนสนิทมิตรแท้” / ขอขมาพระอาจารย์ / อธิษฐานจิตเพื่อชีวิตใหม่

วิทยากรโดย : พระวิทยากร วัดศิลาชลเขต

